

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Analýza trhu č. A/3/XX.2021-X, 12 trh č. 3 – velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám

Čj.: ČTÚ-5 027/2020-611

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: Výbor nezávislého ICT průmyslu z. s.

IČO (bylo-li přiděleno): 04731123

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Martin Dvořák, +420 604 294 253, martin.dvorak@vnictp.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství.

Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Pokud dotčený subjekt označí připomínku, popřípadě její část, za důvěrnou nebo jako obchodní tajemství, pak taková připomínka nebude uveřejněna na diskusním místě. Obdobně se postupuje i v případě stanovisek a názorů.

Připomínky, které nebudou uveřejněny na diskusním místě, se podle čl. 9 odst. 3 Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě nevypovídají.

VNICTP z. s. ve svých připomínkách týkajících se mobilních sítí elektronických komunikací nezastupuje názor společnosti Vodafone Czech Republic a.s.

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

Obecná připomínka:

1. aktivitu ČTÚ vítáme, vnímáme ji jako správnou a potřebnou pro zajištění funkční hospodářské soutěže na trhu, který ze své podstaty tuto volnou soutěž bez zásahu státu neumožňuje (státní přiděly frekvencí - omezené zdroje, bariéry vstupu na trh)
2. souhlasíme s ČTÚ že na trhu č.3 je tento zásah třeba, dochází zde ke dlouhodobému a masivnímu porušování pravidel hospodářské soutěže (křížové financování, stlačování marží aj.)
3. potvrzujeme kvantitativní výpočty a závěry analýzy ČTÚ, velkoobchodní ceny byly a jsou nastaveny na úrovni neumožňující dlouhodobé ziskové podnikání pro zákazníky síťových operátorů (virtuálové, MVNO...)

Konkrétní připomínky:

4. článek 3, odst. c: v otázce oddělené evidence nákladů je třeba, aby ČTÚ tuto povinnost definoval tak, aby bylo možné na základě této povinnosti následně na úrovni ČTÚ ale i ÚOHS (příp. civilních soudů) ověřit neporušování zákazu stlačování marží. V ČR je dlouhodobým problémem v oblasti telekomunikací prokázat porušení zákazu stlačovat marže (historicky služby ADSL, nyní mobilní služby) a to z důvodu "neexistence potřebných údajů v požadované struktuře".

ÚOHS ve svém rozhodnutí ze dne 23.1.2019 ve správním řízení č. ÚOHS-S109/2011/DP (ADSL přístup) konstatuje (např. strana 61), že stlačování marží nelze prokázat, protože šetřená strana nedisponuje potřebnými údaji (a to v situaci, kdy jí povinnost odděleného účtování a evidence dat byla ČTÚ uložena). Tento nedostatek ze strany metodiky ČTÚ je dále podpořen znaleckým posudkem vypracovaným na toto téma ze strany Grant Thornton (např. kapitola 3.1.3). Za této situace není jasné, jak ČTÚ chce uložit zákaz stlačování marží, pokud pro prokázání tohoto nejsou potřebná data (kapitola 6.1.9 Analýzy ČTÚ). ČTÚ by měl také vzít v úvahu, že jím v budoucnu definovaná povinnost evidence účetních údajů, je v případě stlačování marží jediným nástrojem pro poškozené společnosti, jak prokázat toto jednání v soukromoprávním řízení dle zákona č. 262/2017 Sb. - zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže.

5. článek 1.1 - již od tohoto úvodu je systematicky vylučována analýza situace na trhu podnikových zákazníků a pozornost se směřuje jen na domácnosti. Toto vnímáme jako zásadní pochybení analýzy a nedostatečný pohled na trh, kde se téměř polovina služeb ponechává libovůli mobilních operátorů (2.1.4). VNICTP z.s. vnímá situaci na trhu podnikových zákazníků jak zcela obdobnou domácnostem (s výjimkou TV služeb), ne-li horší. I zde je motivace prodat balíček služeb ze strany MNO silná (mobilní + fixní služby), naopak situace s ohledem na stlačování marží je zde **NÁSOBNĚ** horší nežli u služeb pro domácnosti (stejně WS ceny vs násobně nižší maloobchodní ceny). Toto navíc vede k omezování podnikání na trhu fixních služeb, kdy mobilní MNO postupně pohlcují menší fixní operátory, kteří na podnikovém trhu již vůbec nemohou konkurovat v oblasti balíčků a dochází tak jasněmu omezování hospodářské soutěže. Viz. řádek 106 - business zákazníci mají mnohem silnější inklinaci k balíčkování.

6. 2.1.2 - znovu - chybí business trh (řádek 259 - analýza jde udělat i jinak nežli z veřejných stránek operátorů) Dopady dnešní situace:
Domácnosti = omezení konkurence a inovace produktů, vysoké ceny pro koncové spotřebitele.
Business zákazníci = omezení konkurence, vysoké stlačování marží pro velkoobchodní zákazníky.
Situace na business trhu je s ohledem na očividné stlačování marží tak jasná, že žádáme ČTÚ, aby z úřední povinnosti podal neprodleně podnět k ÚOHS.

7. Nesouhlasíme se závěrem kapitoly 2.1.4 o naprostém oddělení segmentů ve smyslu potřebnosti zásahu jen u segmentu domácností. Samotná data v této kapitole indikují velkou podobnost/konvergenci obou segmentů, speciálně v oblasti mobilních dat, kde růst spotřeby u domácností v posledních letech jen vyvažuje omezení zákaznického chování ze strany operátorů formou cenové restrikce uvolněné až paradoxně nařízenými EK ohledně evropského roamingu. Je třeba i upozornit na české specifikum umístování domácností do nabídek pro korporace (zaměstnanecké rodinné tarify) jako způsob vyhnutí se drahým

standardním nabídkám pro domácnosti. I za tímto je možno vidět dynamiku u vývoje SIM karet (řádek 546) k čemuž se Úřad v analýze nevyjadřuje. Stejně jako Úřad nekomentuje objektivní důvody nárůstu spotřeby dat (řádek 611), kde nedošlo k samovolné změně chování zákazníků ale jen k uvolnění extrémně restriktivní politiky MNO. U zaměstnaneckých tarifů již ČTÚ obdržel obdobný podnět od řady subjektů, ale nerefletoval to (např. připomínky Asociace Českých Virtuálních Operátorů z roku 2017). Je třeba upozornit na to, že oba trhy (rezidentní a business), vycházejí ze zcela stejné velkoobchodní nákladovosti!

8. 2.1.6 podporujeme závěry analýzy ČTÚ, navrhovali bychom i s ohledem na české realie posunutí období do roku 2028.

9. řádek 1389 - podporujeme definici WS trhu na veškeré mobilní služby. V minulosti byla snaha oddělovat v analýzách hlasové a datové služby, případně služby dle generací technologií (3G, 4G). Z našeho pohledu koncový zákazník vnímá celý komplex mobilních služeb v celku a je tedy třeba velkoobchodní trh definovat na celé běžné portfolio služeb.

10. kapitola 3.3. Zde chceme zdůraznit potřebu přehodnocení postupu Úřadu v oblasti odděleného určování a evidence dat, aby byly státní orgány skutečně schopny řešit porušení zákazu stlačování marží (viz připomínka 4). Toto dále souvisí s kapitolami 6.1.3 a 6.1.9)

Závěr:

Pokud Úřad vzhledem k výše zmíněnému nenalezne cestu k ošetření zmiňovaných rizik a vzhledem k negativním dlouhodobým zkušenostem se síťovými operátory doporučujeme zvážit Úřadu postup cestou funkční separace těchto operátorů dle paragrafu 86a nového ZoEK.

Datum: 21. 10. 2021

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby: Martin Dvořák, viceprezident Výboru nezávislého ICT průmyslu z. s.

Podpis oprávněné osoby*):

*) V případě zaslání tohoto formuláře elektronickou poštou nutno opatřit příslušnou datovou zprávu uznávaným elektronickým podpisem.